

Skriftlig innspill mottatt i forbindelse med utvalgsmøte 8, 2026

Vi registrerer at fristen for å melde seg på innspillmøtet til Veglovutvalget er passert, men vi antar at det kan være like virkningsfullt å sende inn et skriftlig innspill fra Forbrukerrådet. I den forbindelse lurer vi på om det er en frist for skriftlige innspill vi må passe på å ikke passere. Vi kommer tilbake med et mer utførlig innspill før fristen, men tillater oss å kort skissere de problemstillingene vi er opptatt av nedenfor:

Forbrukerrådets primære interesse i Veglovutvalget begrenser seg trolig til innkreving av bompenger på offentlige (utstederforskriften) og private veier (vegloven §56). Disse bestemmelsene har også en grenseflate til parkeringsforskriften fordi flere parkeringsselskaper tilbyr bomveitjenester på private veier og Finter, som trolig er størst på privat bominnkreving, tilbyr parkeringstjenester. I tillegg har Finter inngått et samarbeid med Autosync om bruk av deres Autopassbrikke for fakturering av passeringer på private bomveier. Forbrukerrådet mener at utstederforskriften sørger for at innkreving av passeringer på offentlige veier er kostnadseffektiv og godt regulert. Det samme gjelder dessverre ikke for innkreving på private veier med automatisk skiltgjenkjenning, der bilister belastes med uforholdsmessig store betalingskostnader dersom de ikke betaler på nettet innen 48 timer. I den grad det er mulig kan det være fornuftig å se utstederforskriften, parkeringsforskriften og veglovens §56 i sammenheng.

Vi har over flere år kalt denne formen for forretningsmodell for gebyrfabrikker. Dette fordi den primære inntektskilden ikke ser ut til å komme fra oppdragsgiverne (veilagene), men snarer fra oppblåste betalingsgebyrer til både forbrukere og næringsdrivende. Det finnes et forbud mot å ta mer enn de faktiske kostnadene for utstedelse og sending av regning i finansavtalelovens §2-4 i forbrukerforhold, men det har vist seg vanskelig å få bom- og parkeringsselskaper til å innrette seg etter loven. Vi regner med at vårt gruppesøksmål mot Riverty vil gi en endelig rettslig avklaring av §2-4 og fikk medhold i tingretten for våre påstander. Saken vil imidlertid trolig bli anket, og selv med en rettskraftig dom, er vår erfaring at bom- og parkeringsbransjen utviser stor kreativitet i å finne på nye og overprisede tilleggsgebyrer. Derfor mener vi det kan være fornuftig å vurdere å etablere en ekstra forsvarslinje mot urimelig gebyrproduksjon i særlovgivningen.

I den forbindelse er §56 i vegloven et fornuftig sted å begynne:

§ 56.

Med samtykke frå kommunen kan det krevjast bompengar for ferdsel på privat veg.

Kommunen skal òg fastsette storleiken på avgifta og kan sette vilkår om bestemt bruk av avgiftsmidlane.

Kommunen kan òg fastsette at det kan krevjast tilleggsavgift av eigaren til køyretøyet ved unnlatt betaling av bompengar og fastsette storleiken på tilleggsavgifta.

Denne paragrafen ble trolig utformet lenge før vi fikk automatisk skiltgjenkjenning på private bomveier i Norge. Det har sett ut til å skape et uforholdsmessig stort armslag for å skape superprofitt, gjennom å pålegge bilister høye gebyrer utover den kommunalt fastsatte bomavgiften. Se nedenstående eksempler:

- Gebyr for «lagring og oppslag» på 69 kroner for alle som ikke betaler innen 48 timer.
- Purregebyr (EUgebyr) på 350 kroner for bilister med biler registrert på foretak. Dette rammer også forbrukere som bruker biler registrert på foretak privat.
- 10 kroner i tilleggsgebyr pr. passering for bilister som har registrert sin Autopassbrikke hos Finter
- En turne rundt i Norge for å omgå §2-4 i finansavtaleloven gjennom å få kommunestyre til å godta at alle som ikke hadde betalt innen fristen på 48 timer blir ilagt tilleggsavgift for unnlatt betaling.

Vi er innforstått med at det vil være stor forskjell på bompengenivåer mellom ulike veilag og at det derfor er fornuftig å videreføre beslutningen om nivå til den kommunen veien ligger i. I den forbindelse bør vegloven imidlertid trolig stille krav til at kostnader til drift av bominnkrevingen bakes inn i bompengene, med unntak av eventuelle faktiske tilleggskostnader for betalingsmåte jf. finansavtaleloven §2-4. Med automatisk skiltgjenkjenning er det en svært liten andel av passeringene som ikke blir registrert. De som av ulike årsaker ikke betaler ved forfall, vil derfor være behørig registrert av bomselskapet. De ubetalte regningene kan derfor enkelt inndrives gjennom den normale purre og inkassoprosessen. Det bør derfor vurderes å begrense tilleggsavgifter til de som eventuelt aktivt forsøker å unndra seg registrering eller ikke betaler på bomveier uten automatisk skiltgjenkjenning.

Vi mener at Veglovutvalget med fordel kan se på hvordan vegloven kan begrense handlefriheten til operatører som gjør alt de kan for å omgå både regelverkets intensjon og bokstav.

Vi stiller gjerne til et særmøte dersom utvalget ønsker det.

Med vennlig hilsen

Arne Thommessen

Seniorrådgiver

+47 997 85 598

[Forbrukerrådet.no](https://forbrukerradet.no) | [Klageguide](#) | [Forbrukerrådet Ung](#)
[Strømpris](#) | [Finansportalen](#) | [Miljøveilederen](#) |
[Togkalkulator](#) | [Flykalkulator](#) | [Podkast](#)